

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ НАСТАВНИКА/САРАДНИКА

Др Милорад Степанов

ЗВАЊЕ: професор струковних студија

Област/ужа област: Методика наставе – методика ликовног

Контакт

Кабинет: бр. 5

Е-адреса: stepanovm@vaspitacka.edu.rs

Биографија

Биографски подаци

Милорад Степанов рођен је у Кикинди 6. септембра 1960. године од мајке Марије и оца Јована.

Образовање

Основну и средњу школу завршио је у Кикинди.

Од 1979 – 1982 год. студирао је Историју уметности на Филозофском факултету у Београду. 1982. уписује Факултет ликовних уметности у Београду (сликарски одсек) који завршава 1987. год. У класи проф. Војислава Тодорића.

Исте године уписује и последипломске студије у класи истог професора.

Од септембра 1987. Септембра 1988. налази се на одслужењу војног рока (Штип, Македонија).

1988. – 1991., похађа наставу на последипломским студијама (Факултет ликовних уметности-сликарство), које са успехом завршава 1991. (звање: магистар уметности, сликарство).

Од 1990 – 1994. је на последипломским студијама на Факултету примењених уметности у Београду (сликарски одсек – конзервација и рестаурација, проф. ментор: Милорад Медић) где и магистрира са темом: *Чишћење премаза и наноса са слика на дрвету из нашег културног наслеђа*, чиме стиче звање: магистар уметности из области конзервације и рестаурације.

2010 – Наставно научно веће Филозофског факултета у Београду након добијања сагласности Универзитета одобрило је докторанду мр Милораду Степанову израду докторске дисертације са темом: *Културно наслеђе као подстицај развоја ликовног изражавања детета предшколског узраста*.

2011 – уписује докторске уметничке студије сликарства на Факултету ликовних уметности у Београду.

2013 – Одбранио је докторски уметнички пројекат СЛАТИНА, и стекао академски назив доктора уметности из области сликарства.

Уметничка делатност:

Сликарство

др Милорад Степанов присутан је као активан ликовни уметник и стваралац – сликар од 1987. год. до данас у ликовном животу Кикинде, Војводине и Србије. У статусу активног самосталног уметника провео је 15. година.

Излагао је на преко 30 самосталних изложби у Београду, Кикинди, Зрењанину, Сомбору, Новом Саду...

Учествовао је на више од 150 колективних изложби.

Учесник је и већег броја наших најзначајнијих ликовних колонија.

О Милораду Степанову снимљен је и документарни филм: *Милорад Степанов – Пејзажи*, аутора Горана Ковачића филмског и тв-редитеља из Београда.

Редитељ Срђан Арсенијевић snимио је документарну тв емисију о сликама Милорада Степанова у продукцији РТВ Нови Сад.

Милорад Степанов илустровао је и пет (5) књига домаћих аутора.

О Уметничкој делатности др Милорада Степанова писала су нека од најзначајнијих пера наше ликовне критике и историје уметности (Љубица Миљковић, музејски саветник, Народни музеј Београд, Слободан Новаковић, редитељ, РТС, Гордана Станишић, музејски саветник, Народни музеј, Београд, Вера Грујић, Народни музеј Београд, др Марта Вукотић-историчар уметности и ликовни критичар, Београд итд.).

Самосталне изложбе:

- 1987 – Кикинда, Галерија ТЕРА, Кикинда (изложба слика)
1991 – Београд, Галерија ФЛУ (магистарска изложба слика)
Београд, Атријум Библиотеке Града Београда (цртежи и акварели)
1992 – Кањижа, Раднички универзитет (слике и цртежи)
- Нови Сад, Галерија УЛУВ (слике и цртежи)
1993 – Нови Кнежевац, Галерија библиотеке (изложба слика)
1994 Кикинда, Народни музеј (слике 1987-1994)
1995 Сомбор, Галерија Ликовне јесени (слике 1987-1994)
Врбас, Галерија Савремене уметности (слике 1987-1994)
Зрењанин, Савремена галерија (изложба слика 1987-1994)
1996 – Рума, Завичајни музеј (изложба слика)
1997 – Београд, Галерија Задужбине Илије Милосављевића Коларца (изложба слика)
1999 – Земун, Галерија ИНЕП (изложба слика)
- Београд, Велика галерија НУБС (*Дневник ратног стања* – изложба цртежа и акварела)
2000 – Нови Сад, Галерија СУЛУВ (изложба слика малог формата, 1995-2000)
2002 – Опово, Галерија „Јован Поповић“ (изложба слика)
Кикинда, Књижара-галерија „Прометеј“ (изложба слика)
2003 – Рума, Завичајни музеј (изложба слика)
2004 – Мокрин, Галерија Дома културе (изложба слика)
Панчево, Галерија Народног музеја (изложба слика)
Земун, Галерија Старе Капетаније (изложба слика)
2005 – Александрово, Галерија О. Ш. Александрово (изложба слика)
2006 – Београд, Мала галерија УЛУПУДС (*Византијска прича* – изложба слика)
2009 – Кикинда, Савремена галерија Народног музеја у Кикинди (*Панонски кофер сећања* – изложба слика)
2011 – Београд, Галерија Задужбине Илије Милосављевића Коларца (*Равница – тачка гледишта* – ликовни пројекат)
2013 – Београд, Галерија Факултета ликовних уметности (*Црнобарска слатина* – изложбени део докторског уметничког пројекта)
2015 – Сокобања, Хотел „Моравица“, *Свет равнице* - самостална изложба слика у оквиру 11. Симпозијума са међународним учешћем: „ВАСПИТАЧ У 21.ВЕКУ“ . Организатор: Висока школа за васпитаче у Алексинцу, 27 – 28 март 2015.
2016 – Врање, Галерија Народног универзитета у Врању (*Експресија сећања* – изложба слика), април, 2016.
2016 – Земун, Уметничка галерија Старе капетаније (*Погледи из шевара* – изложба слика), 7 – 18.09. 2016.
2017. – Београд, Галерија београдске тврђаве у „Стамбол капији“ (*У потрази за природом*, изложба слика на папиру), фебруар – март, 2017. фебруар – март, 2017.
2017 – Кикинда, Народни музеј (*Наслеђе равнице*, изложба слика), 22.09 2017. – 30.10.2017.
2019. – Grocka, Centar za kulturu Grocka (*Impresije iz ravnice*, izložba slika), 9.08. – 2.09. 2019.
2019. – Niš, Galerija Art 55 (*Voda u ravnici*, izložba slika), 13. 09. 2019.

др Милорад Степанов (колективне изложбе – избор од преко 150 жирираних)

Београд, Југословенска галерија репродукција уметничких дела („код позоришта“) , *Перспективе 15.* , 1987.

Титов Врбас, Савремена галерија, *Југословенска палета младих.*, 1990.

Цетиње, Плави дворцац, *Цетињски салон југословенске ликовне уметности.*

Београд , уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“, *Пролећна изложба УЛУС-а, СУЛУВ-а, УЛУК-а, УЛУЦГ-а.*

Нови Сад, Галерија УЛУВ, Ликовни пројекат *Панонија* (аутор: Милорад Степанов). ,1994.

Београд, Уметнички павиљон Цвијета Зузорић, *Јесења изложба.*

Ниш, Галерија Србија, Ликовна колонија *Classic.*, 1996.

Београд, Продајна галерија „Београд“, *Пејсаж у савременој југословенској уметности.*

Београд, уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“ *Пролећна изложба.*

Нови Сад, Галерија „Златно око“ и „Дворцац у Сремској Каменици“, *1. Бијенале војвођанског пејсажа.*

Челарево, Војвођански музеј (департман), *Изложба ликовне колоније за попуњу збирке музеја.*

Ниш, Галерија савремене уметности, *Изложба међународне ликовне колоније Сићево 2008.*

Мајданпек, Галерија, *Мајдан-арт* међународна изложба минијатуре.

Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, *Годишња изложба галерије Задужбине Илије М. Коларца*

2008 - Niš, Galerija Savremene Likovne Umetnosti, izložba međunarodne likovne kolonije „Sićevo-2008“, 19. 11 – 17.12.

2009 - Beograd, Galerija Kolarčeve zadužbine, *Novogodišnja prodajna izložba*, decembar-januar.

2010 - Opovo, *Izložba radova poklonjenih Galeriji Jovan Popović iz Opova nakon održanih izložbi.* Opovo, jul – avgust, 2010.

- Majdanpek, Galerija centra za kulturu Majdanpek, *Umetnost u minijaturi*, (međunarodna izložba), septembar – oktobar, 2010.

- Lazarevac, Moderna galerija, *Likovni jezik ćirilice*, decembar, 2010.

2011.

Новогодишња продајна изложба, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд, децембар, 2011.

2012.

Новогодишња продајна изложба, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд, децембар, 2012.

2013. *Новогодишња изложба*, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца,

2014. *12. Међународни бијенале уметности минијатуре*, Горњи Милановац, 21. април – 30. Јун, 2014.

2014. *Мајдан – Арт*, Међународно бијенале минијатурне уметности, Мајданпек, Центар за културу, 2014.

2014. *Новогодишња продајна изложба*, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд, децембар 2014- јануар, 2015.

Новогодишња и божићна честитка, Београд, Мала галерија УЛУПУДС-а, 2014.

Новогодишња продајна изложба чланова УЛУС-а, Београд, Галерија УЛУС-а, децембар 2014 - јануар, 2015..

XXII Изложба цртежа, Шабац, Галерија Културног центра, 19. – 29. јуна 2015.

XXIV izložba malog formata, Šabac, Kulturni centar Šabac. 17.-28. avgust, 2015.

Новогодишња продајна изложба, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд, децембар

XXV Izložba malog formata, Šabac, Kulturni centar Šabac.

Новогодишња продајна изложба, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд, децембар, 2016.

Beskrajnost, Noćna galerija Petak, 16. – 23. februar 2017.

Impuls, Beograd, Noćna galerija Petak, 20 – 27. april, 2017.

Izložba kikindskih likovnih umetnika. Novi Sad, Platoneum.

Новогодишња продајна изложба, Београд, Галерија Задужбине Илије М. Коларца, Београд, децембар, 2017.

Prolećna izložba, april Beograd, Galerija umetničkog paviljona Cvijeta Zuzorić

XXV izložba crteža, Šabac, Galerija kulturnog centra, 15 – 25.06. 2018.

MAJDAN ART 2018. umetnost u minijaturi, Galerija Hotela Golden Inn, Majdanpek, 08.09. – 28.09.2018.

27. izložba malog formata, Šabac, Galerija kulturnog centra, 24.08 – 03.09. 2018.

Jesenja izložba ULUS-a, Beograd, Umetnički paviljon Cvijeta Zuzorić

Nova Beogradska razglednica, maj – avgust 2019., Beograd, Galerija ULUS.

XXVI izložba crteža Šabac, Galerija kulturnog centra.

Nušićijada 2019., kolektivna izložba likovnih radova, Ivanjica

XXV izložba akvarela Šabac, Galerija kulturnog centra.

Sećanje na Dževa, izložba radova sa 3. likovne kolonije u Banatskom Velikom Selu, Galerija Kulturnog centra Kikinda, 25.10.2019.

Slika Srbije, izložba članova slikarske sekcije ULUSa, Beograd, Umetnički paviljon Cvijeta Zuzorić, mart, 2020.

XXIX Izložba malog formata, Galerija kulturnog centra Šabac, 21.08. – 31.08.2020

Делатност на заштити и презентацији споменика културе:

У периоду 1983 – 1990. као сарадник Републичког завода за заштиту споменика културе у Београду члан је конзерваторско рестаураторских екипа Завода, које раде на заштити фресака и икона на неким од наших најзанчајнијих средњовековних споменика као што су: Ариље, манастир Благовештења (код Страгара), Црква Петковица (код Страгара), манастир Бања (код Прибоја), манастир Дечани (Косово и Метохија).

Током периода школовања једно време радио је и као спољни сарадник Народног Музеја у Београду са кустосима: Николом Кусовцем, Вером Ристић, Веселином Лађићем на изложбеним поставкама у музеју и изложбеним просторима у Београду (Изложба: Бидермајер у српском сликарству, Централна хала београдског сајма, 1981).

Током 1991/2 год. за потребе Народног музеја из Кикинде самостално је конзервирао је и приредио за излагање Легат Владимира Зелинског (36. слика).

1991 – Као члан конзерваторско рестаураторског тима Народног музеја из Београда изводио је радове на заштити, конзервацији и рестаурацији уметничких предмета поводом изложбе: Уметничко благо Срба у Румунији (међудржавни пројекат: Културно, уметничко и духовно стваралаштво Срба у Румунији).

1992 – као члан атељеа за конзервацију и рестаурацију слика на платну и дасци, Народног музеја у Београду, учествовао је на заштити, конзервацији и рестаурацији икона и слика са ратом угрожених подручја – Равних Котара под називом: Иконопис Далматинске Крајине.

1995 – Конзервирао је и рестаурирао за потребе Народног музеја у Зрењанину – слике и иконе за велику изложбу под називом: Руска уметност у Средњем Банату.

2004 – као члан конзерваторско-рестаураторске екипе Међуопштинског завода за заштиту споменика културе из Суботице учествовао је у конзервацији и рестаурацији зидних слика у православном храму св.Николе у Кикинди.

У приватној пракси и делатности – конзервирао је самостално више стотина старих слика, икона и др.

(Уроша Предића, Ивана Радовића, Милана Коњовића, Јефте Перића и др.).

Кретање у наставно-научном раду:

Од 2004-2005, запослен је у Вишој школи за образовање васпитача “Зора Крџалић-Зага“ где у звању сарадника предаје практикуме: Радионица за игру и Сценска уметност.

Од 15. 07. 2005, ради на Вишој а потом и на Високоструковној школи као наставник (предавач) за предмете из области: Методика наставе: Методика ликовног васпитања и образовања деце предшколског узраста као и за групу предмета из области: Аудиовизуелних уметности: *Сценска уметност, Увод у визуелну уметност, Драмска и филмска радионица, Луткарство и Радионица за игру.*

др Милорад Степанов је активан учесник у раду и на изради студијских програма као и у руковођењу наставним и ванаставним активностима (*Креативна радионица*) као и сарадњи на визуелној опреми просторија школе и њених штампаних издања попут Зборника ВШСССОВ, којег школа од 2005 год. у континуитету издаје и у којем је др Милорад Степанов, био и члан редакције у једном периоду.

Др Милорад Степанов повремено пише стручне прилоге за дневне, недељне новине, и часописе као и радио прилоге из културе и уметности (од деведесетих година прошлог века).

Рад Милорада Степанова на том пољу садржи педесетак (50) библиографских јединица.

Од 2005. др Милорад Степанов активно учествује на стручним и научним окупљањима где презентује саопштења из наставно научних области којима се бави. Истовремено објављује и методичке прилоге у Зборнику школе.

Као најзначајније издвајамо:

Саопштења, стручни и научни радови – настали и саопштени јавности у изборном периоду 2005. – 2010. и 2010. – 2013.

Ликовна култура и уметност: прикази изложби и ликовна критика

Изложба ликовних радова студента и професора ВШОВ Зора Крцалић-Зага, Кикинда (избор радова и текст у каталогу изложбе), ВШОВ (7 и 8. 04. 2005.).

20. Меморијал Мирослав Антић, Мокрин, изложба ликовних радова из збирке меморијала (избор и текст у каталогу), МЗ Мокрин и СО Кикинда, 24. 06. 2005.

Изложба Креативне радионице студената ВШОВ Зора Крцалић-Зага (избор радова и текст у каталогу), 2006.

Никола Стојановић-Кокола, Савремена галерија Народног музеја (приказ изложбе), „Ликовни живот“, бр. 115/16, Земун, 2006.

Змајеве дечије игре – Свет око нас-Змају у част (изложба ликовне радионице ПУ „Драгољуб Удицки“ и Основних школа из Кикинде и околине, “Ликовни живот“ бр. 115/116, Земун, 2006.

Тиква на слици, слика у срцу (Стари мајстори наиве, Народног музеја, Кикинда), “Ликовни живот“ бр. 119/120, Земун, 2006.

Јованка Улић (циклус цртежа и графика, Савремена галерија Народног музеја у Кикинди), “Ликовни живот“ бр. 119/120, Земун, 2006.

Методички дани (изложба ликовних радова студената ВШОВ, Кикинда) “Ликовни живот“ бр. 123/124, Земун, 2007.

Радомир Бркушанин – Замчањац, Градски музеј, Сента, Ликовни живот бр. 123/124, Земун, 2007.

Новогодишња изложба ликовних радова студената ВШССОВ (избор радова и текст у каталогу), Кикинда, децембар, 2008.

Међународна ликовна колонија Сићево 2008, Галерија савремене ликовне уметности Ниш, “Ликовни живот“ бр. 129/130, Земун, 2009.

2. сусрет акварелиста Србије у Опову на међународни дан акварела (23.11.2007.) Савремена галерија Народног музеја у Кикинди, “Ликовни живот“ бр. 129/130, Земун, 2009.

Елазабет Мајте, изложба графика, Салон 77 (Нишка Тврђава) 2 – 10. 09. 2008., “Ликовни живот“ бр. 129/130, Земун, 2009.

43. дечији октобарски салон “Учење уметности – стварање уметности“, Музеј примењене уметности Београд, Београд, 2008, “Ликовни живот“ бр. 129/130, Земун, 2009.

Округли сто поводом 50 година дечије збирке, Музеј примењене уметности Београд, Београд, 2008, „Ликовни живот“ бр. 129/130, Земун, 2009.

Годишња изложба у Галерији Илије М. Коларца у Београду 2012 (јул – август 2012.), Зборник ВШССОВ бр. 2., 2012.

Дубоко црна, изложба Историјског архива из Панчева у Галерији Народног музеја у Кикинди (јул, 2012.), Зборник ВШССОВ бр. 2., 2012.

Милорад Степанов (ликовни прилози и студија Љубице Миљковић, музејског саветника), „Тиса“ (часопис за књижевност и уметност), бр. 2., Бечеј, Народна библиотека, 2013.

Историја уметности:

Православни храм св. Николе у Кикинди и сликар Љубомир Александровић, “Хекеида“ – лист за књижевност и уметност бр. 2., Кикинда, 2005.

Мађарски сликари у Средњем и Северном Банату (19. и 20. век), “Хекеида“ – лист за књижевност и уметност бр. 3-4., Кикинда, 2005.

Изложба радова бивших и садашњих студената и професора Више школе за образовање васпитача Зора Крцалић-Зага, “Хекеида“ – лист за књижевност и уметност бр. 3 – 4, Кикинда, 2005.

Драгана Јовчић – прилог за портрет илустратора, “Детињство“ бр. 4., Нови Сад, 2008. М53

Остракизовани сликар (прогон Радивоја Бербакова), Кикинда: Народна библиотека у Кикинди, 2016.

Методика ликовног:

Неки од примера рада са студентима на часовима практикума Радионица за игру, Зборник радова ВШОВ “Зора Крцалић – Зага“, Кикинда, 2005.

Акварел, примена традиционалне сликарске технике у раду са децом предшколског узраста, Зборник радова ВШОВ “Зора Крцалић – Зага“, Кикинда, 2006.

Угљен, цртеж угљеном (материјали-технике-методе), Зборник радова ВШССОВ, Кикинда, 2007.

Оловка (материјали-технике-методе), примена оловке у раду са децом предшколског узраста, Зборник радова ВШССОВ, Кикинда, 2008.

Туш (материјали – технике – методе), примена традиционалне цртачке технике у раду са децом предшколског узраста, “Наше стварање“, Зборник радова са трећег симпозијума „Васпитач за 21. век“, ВШСС, Алексинац, 2008.

Отискивање као увод у графику, Зборник радова ВШССОВ, Кикинда, 2009.

Локално културно наслеђе као део интердисциплинарног наставног садржаја методичких активности, саопштење на међународном научном скупу: „Васпитно образовни хоризонти“, ВШСС Суботица, Суботица, 2010.

Значај и могућности виртуелне презентације баштине у подстицању ликовног изражавања деце предшколског израза, саопштење на међународном симпозијуму Простори памћења (архитектура – баштина – уметност), Београд, Филозофски факултет и Музеј примењене уметности у Београду, 12. – 15. 04. 2011.

Stepanov, M. (2013). Značaj i mogućnosti virtuelne prezentacije baštine u podsticanju likovnog izražavanja dece predškolskog uzrasta. Beograd: Filozofski fakultet – odeljenje za istoriju umetnosti. Prostor pamćenja (Zbornik radova) Tom 2.

Дигитална презентација културног наслеђа банатских салаша као могући подстицај садржаја методичких активности ликовног васпитања и образовања предшколске деце, саопштење на 11. међународној научној конференцији Дигитализација културне и научне баштине, универзитетски репозиторијуми и учење на даљину, Београд, Филолошки факултет, 30. 09. – 2. 10. 2011.

Семинари:

Од стране Завода за унапређење образовања и васпитања у Београду 1. априла 2009., мр Милораду Степанову одобрен је и акредитован семинар под називом: Акварел од традиције до ликовне игре, који се нашао и у каталогу Завода за 2009/10.

Аудио Визуелне уметности:

Уметнички и стручни радови (до 2004.):

Презентација документарних филмова Миливоја Унуковића, уводна реч на отварању ауторског мултимедијалног пројекта Панонија, Галерија СУЛУВ-а, Нови Сад.

Разговор са Миодрагом – Мишом Радивојевићем, филмским редитељем из Београда, интервју је емитован на таласима Радио Београда (други програм).

DU-52 Javno izvođenje umetničkog dela u reprezentativnom izvođačkom ili prikazivačkom prostoru od nacionalnog značaja 2

Стручни консултант за сценографска решења у позоришној представи „Код вечите слаvine“ редитељ Јасенски, Народно позориште у Кикинди.

Стручни и научни радови (после 2004.):

Као наставник одржавао је наставу из области Драмских и аудиовизуелних уметности у изборном периоду 2005-2010 (предмети: Сценска уметност, Луткарство, Радионица за игру, Увод у визуелну уметност, Драмска и филмска радионица).

У оквиру наставе из Драмске и филмске радионице организовао је гостујуће предавање и разговор (модератор: мр Милорад Степанов) са пројекцијом документарних и анимираних филмова аутора Марка Караџића, редитеља из Београда.

Вођење посебних уметничких курсева, семинара или радионица у земљи

Са Јованом Илијевим (монтажа), снимио је и презентовао три видео рада („трејлера“):

О настави Луткарства на Високој струковној школи за образовање васпитача у Кикинди, презентованог на стручно научном скупу „Методички дани-2008“, ВШССОВ, Кикинда, 2008. као и на регионалном научном скупу: „Уметност у Методикама наставе“, Учитељски факултет у Јагодини, Јагодина, 2008.

Могућности луткарског обликовања књижевног текста за децу (видео илустрација наставно-уметничког рада) поводом саопштења на научном скупу у Врању “Савремени тренутак књижевности за децу“, Учитељски факултету Врању, Врање, 2009.

Корелацијски односи феномена филм у предметима Сценска уметност, Драмска и филмска радионица, Луткарство и Методика ликовног, Зборник радова са међународне стручно-научне конференције “Образовно васпитни процеси у предшколству“, ВШСС Суботица, Суботица, 2008.

Апликатор као мизансценски простор плошне лутке, саопштење на регионалном научном скупу Уметност у методикама наставе, Педагошки факултет, Јагодина (11. и 12. април 2008.), 2008.

Белешке луткарског помоћника, саопштење на стручно научном скупу „Методички дани“ са пројекцијом видео филма о настави луткарства на ВШССОВ у Кикинди, Кикинда, 2008.

Рука – рукавица – чарапа (обликовање сценске лутке за луткарску импровизацију у вртићу), “Наше стварање“, Зборник текстова са четвртог симпозијума “Васпитач у 21. веку“, ВШСС Алексинац, Алексинац, 2009.

Могућности луткарског обликовања књижевног текста за децу предшколског узраста, саопштење на симпозијуму “Савремени тренутак књижевности за децу“ (научни скуп са међународним учешћем), Учитељски факултет Врање, Врање, 2009.

Рад у научном часопису, после 2011.

У пејсажу равнице – о сликару Милану Кечићу.Зборник ВШССОВ, БР.2 година VIII, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда, 2013.

Дубоко црна The Print Connection 2010. – изложба Историјског архива из Панчева у Галерији Народног музеја у Кикинди (јул 2012)Зборник ВШССОВ, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда

Годишња изложба у Галерији Илије М. Коларцау Београду 2012. (јул – август, 2012),Зборник ВШССОВ, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда

Креативна радионица Високе школе струковних студија за образовање васпитача у Кикинди – неки од примера ваннаставног рада са студентима, Зборник ВШССОВ, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда

Слика и наслеђе или о методама уметничког истраживања , Зборник ВШССОВ, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда

Раде Бркушанин и(ли) трагови душе сликареве, Зборник ВШССОВ, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда

Фрагменти о боји и хроматским записима у појединим сликама Зорана Д. Костића, Зборник ВШССОВ, ВШССОВ у Кикинди, Кикинда

Марков, З., Степанов, М., Јелић, М. (2016). „Сарадња родитеља деце са сметњама у развоју и вртића из перспективе васпитача“. Зборник ВШССОВ, (уредник Тамара Грујић), год. XI, бр. 1/2016. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача (UDC 373.2), ISSN 2217-5725